

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE**din 16 noiembrie 2009****cu privire la o propunere de Regulament al Consiliului privind autentificarea monedelor euro și procesarea monedelor euro impropriei circulației****(CON/2009/95)**

(2009/C 284/02)

Introducere și teme juridic

La 30 septembrie 2009, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Consiliului Uniunii Europene o solicitare de aviz cu privire la o propunere de Regulament al Consiliului privind autentificarea monedelor euro și procesarea monedelor euro impropriei circulației ⁽¹⁾ (denumit în continuare „regulamentul propus”).

Competența BCE de a adopta un aviz se întemeiază pe articolul 123 alineatul (4) teza a treia din Tratatul de instituire a Comunității Europene și pe articolul 105 alineatul (4) prima liniuță din Tratat, în coroborare cu articolul 106 alineatul (2) din Tratat, întrucât regulamentul propus se referă la specificațiile tehnice ale monedelor euro. În conformitate cu articolul 17,5 teza întâi din Regulamentul de procedură (regulamentul intern) al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

Observații cu caracter general

Regulamentul propus pune în aplicare obligația care incumbă instituțiilor de credit și altor instituții la care se referă articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului din 28 iunie 2001 de definire a măsurilor necesare protecției monedei euro împotriva falsificării ⁽²⁾, de a asigura controlul autenticității monedelor euro pe care le primesc și pe care urmează să le repună în circulație și detectarea falsurilor. BCE a adoptat măsuri similare în ceea ce privește obligația aceluiași instituții de a controla autenticitatea bancnotelor euro în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului. Existența unei legislații similare care se aplică instituțiilor implicate în distribuirea către public a bancnotelor și monedelor euro va contribui la reducerea amenințării pe care falsificarea bancnotelor și monedelor euro o prezintă pentru moneda unică.

În sensul regulamentului propus, decizia Comisiei de a se baza pe procesele și aparatele de triere existente, care au fost dezvoltate în baza Recomandării 2005/504/CE a Comisiei din 27 mai 2005 privind autentificarea monedelor euro și procesarea monedelor euro impropriei circulației ⁽³⁾, este cu siguranță cea mai bună modalitate de a asigura continuitatea bunelor practici existente până în prezent și, astfel, de a garanta eficacitatea măsurilor planificate.

Comisioane de procesare

Fără a aduce atingere articolului 8 alineatele (2) și (4) din regulamentul propus, care permite statelor membre, într-o anumită măsură, să acorde o exceptare de la comisioanele de procesare, BCE pune la îndoială că reținerea unui comision de procesare de 5 % din valoarea facială a monedelor euro impropriei circulației servește scopului regulamentului propus, respectiv acela de a obliga statele membre să retragă din circulație monedele euro impropriei. Așa cum prevede considerentul 4 din regulamentul propus, circulația monedelor impropriei le face „mai greu de utilizat” și poate „crea confuzie în rândul utilizatorilor în ceea ce privește autenticitatea acestora”. Monedele euro impropriei circulației trebuie să fie retrase din circulație pentru a garanta că monedele euro sunt verificate pentru autenticitatea acestora și că expunerea lor la falsificare este redusă. În această privință, BCE consideră că rambursarea valorii sau înlocuirea monedelor euro impropriei circulației ar trebui să fie, ca regulă generală, scutită de orice comision de procesare. Așa cum s-a subliniat în avizele precedente ale BCE, perceperea unui comision nu este de asemenea în conformitate cu noțiunea de mijloc legal de plată, una dintre misiunile serviciului public fiind aceea de a schimba moneda care reprezintă mijlocul legal de plată la valoarea întreagă ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2009) 459 final.

⁽²⁾ JO L 181, 4.7.2001, p. 6.

⁽³⁾ JO L 184, 15.7.2005, p. 60.

⁽⁴⁾ A se vedea Avizul CON/2009/52. Toate avizele BCE sunt publicate pe site-ul BCE la adresa: <http://www.ecb.europa.eu>

Cu toate acestea, BCE consideră că perceperea unui comision de 15 % ar fi justificată în cazul în care volumul monedelor improprii care urmează să fie verificate este comparativ ridicat ca urmare a anomaliilor și a abaterilor de la specificații prevăzute la articolul 9 din regulamentul propus.

Atunci când BCE recomandă modificarea regulamentului propus, propuneri de redactare specifice se regăsesc în anexă însoțite de o explicație.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 16 noiembrie 2009.

Președintele BCE
Jean-Claude TRICHET

ANEXĂ

Propuneri de redactare

Textul propus de Comisie	Modificarea propusă de BCE (1)
--------------------------	--------------------------------

Modificarea 1

Articolul 3 alineatul (1) din regulamentul propus

Articolul 3	Articolul 3
<p>„(1) Instituțiile garantează că monedele euro pe care le primesc și pe care urmează să le repună în circulație sunt supuse autentificării. Instituțiile pun în aplicare această obligație:</p> <p>(a) în special cu ajutorul aparatelor de procesare a monedelor care figurează pe lista aparatelor de procesare a monedelor prevăzută la articolul 5 alineatul (3); sau</p> <p>(b) sau cu ajutorul unui personal calificat.”</p>	<p>„(1) Instituțiile garantează că monedele euro care au valoarea facială de 2 euro, 1 euro și 50 de cenți, pe care le primesc și pe care urmează să le repună în circulație sunt supuse autentificării. Instituțiile pun în aplicare această obligație:</p> <p>(a) în special cu ajutorul aparatelor de procesare a monedelor care figurează pe lista aparatelor de procesare a monedelor prevăzută la articolul 5 alineatul (3); sau</p> <p>(b) sau cu ajutorul unui personal calificat.”</p>

Explicație

BCE sugerează ca procedura de autentificare să fie limitată la monede cu o valoare facială de cel puțin 50 de cenți (de exemplu, monede de 2 euro, 1 euro și de 50 de cenți). Într-adevăr, monedele cu o valoare facială de 20 de cenți și mai mică prezintă un risc foarte scăzut de a fi falsificate având în vedere valoarea scăzută a acestora comparativ cu (i) valoarea metalului și (ii) costul falsificării. A supune toate monedele autentificării ar reprezenta o sarcină reală impusă instituțiilor care poate să nu fie justificată de valoarea monedelor în cauză.

Modificarea 2

Articolul 4 alineatul (1) din regulamentul propus

Articolul 4	Articolul 4
<p>„(1) Aparatele de procesare a monedelor aparținând instituțiilor sunt testate de către autoritățile naționale desemnate sau de către Centrul Tehnic și Științific European (CTSE) prin efectuarea unui test de detectare. Un astfel de test este menit să garanteze că un aparat de procesare a monedelor este capabil să respingă tipurile cunoscute de monede falsificate, precum și toate celelalte obiecte similare care nu corespund specificațiilor monedelor euro autentice.”</p>	<p>„(1) Instituțiile utilizează numai tipurile de Aparatele de procesare a monedelor aparținând instituțiilor sunt testate de către care au trecut cu succes un test de detectare efectuat de autoritățile naționale desemnate sau de către Centrul Tehnic și Științific European (CTSE) prin efectuarea unui test de detectare. Un astfel de test este menit să garanteze că un tip de aparat de procesare a monedelor este capabil să respingă tipurile cunoscute de monede falsificate, precum și toate celelalte obiecte similare care nu corespund specificațiilor monedelor euro autentice și monedele euro impropriei circulației.”</p>

Explicație

BCE consideră că instituirea unei obligații în sarcina instituțiilor de a utiliza aparate de procesare a monedelor care au trecut cu succes un test de detectare reprezintă o abordare mai logică. Aceasta ar permite aparatelor de procesare a monedelor care au fost testate cu succes o dată să fie utilizate de mai multe instituții, adică nu ar mai fi necesară reluarea testării pentru fiecare instituție. În plus, ar fi în conformitate cu articolul 5 din regulamentul propus care prevede că testele de detectare pot fi efectuate la sediile producătorilor și că o listă actualizată a tuturor aparatelor de procesare testate cu succes va fi publicată pe site-ul Comisiei. De asemenea, BCE propune ca testul de detectare să fie limitat la tipuri de aparate de procesare a monedelor (adică aparate care utilizează aceleași echipamente și programe informatice și funcții de bază), întrucât ar trebui să fie suficient pentru a garanta că toate aparatele de procesare a monedelor de același tip îndeplinesc cerințele prevăzute de regulamentul propus.

În plus, în conformitate cu articolul 2 litera (b) din regulamentul propus, monedele euro impropriei circulației sunt definite ca acelea care sunt respinse în cadrul procesului de autentificare. Prin urmare, formularea articolului 4 alineatul (1) din regulamentul propus ar trebui să specifice că aparatele de procesare a monedelor supuse testului de detectare trebuie să detecteze, de asemenea, monedele euro impropriei circulației.

Textul propus de Comisie	Modificarea propusă de BCE (1)
--------------------------	--------------------------------

Modificarea 3

Articolul 6 alineatul (3) din regulamentul propus

Textul propus de Comisie	Modificarea propusă de BCE (1)
<p>Articolul 6</p> <p>„(3) Fiecare stat membru verifică anual un număr de aparate al căror volum de monede euro procesate în anul respectiv reprezintă cel puțin o treime din volumul net cumulat total al monedelor emise de respectivul stat membru de la introducerea monedelor euro până la sfârșitul anului precedent. Numărul aparatelor care trebuie verificate se calculează în funcție de volumul celor mai mari cupiuri ale monedelor euro destinate circulației.”</p>	<p>Articolul 6</p> <p>„(3) Fiecare stat membru verifică anual un număr de aparate care reprezintă 10 % din totalul numărului de aparate instalate în statul membru respectiv sau al căror volum de monede euro procesate în anul respectiv reprezintă cel puțin o treime din volumul net cumulat total al monedelor emise de respectivul stat membru de la introducerea monedelor euro până la sfârșitul anului precedent. În cel din urmă caz, Numărul aparatelor care trebuie verificate se calculează în funcție de volumul celor mai mari cupiuri ale monedelor euro destinate circulației.”</p>

Explicație

BCE consideră că statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a alege să verifice aparatele de procesare a monedelor instalate pe teritoriul lor fie prin aplicarea metodei de calcul prevăzute de regulamentul propus, fie în mod alternativ, prin realizarea unor verificări asupra unui anumit procent din numărul acestor aparate de procesare. Într-adevăr, întrucât monedele circulă în întreaga zonă euro, deplasarea monedelor dintr-un stat membru în altul poate influența semnificativ volumul monedelor care circulă într-un stat membru. Unele state membre pot, prin urmare, să considere mai potrivit să verifice aparatele de procesare a monedelor independent de volumul net cumulat al monedelor pe care le emit. În ambele situații, numărul aparatelor de procesare a monedelor verificate de statele membre ar fi suficient de ridicat pentru a asigura controlul corespunzător al capacității instituțiilor de a realiza autentificarea monedelor euro.

Modificarea 4

Articolul 8 din regulamentul propus

Textul propus de Comisie	Modificarea propusă de BCE (1)
<p>Articolul 8</p> <p>„(1) Se percepe un comision de procesare de 5 % din valoarea facială a monedelor euro impropriei circulației pentru rambursarea sau înlocuirea acestor monede euro. La acest comision se adaugă 15 % din valoarea facială a monedelor euro depuse în cazul în care se efectuează un control al întregii punji sau cutii, în conformitate cu articolul 10.</p> <p>(2) Statele membre pot acorda exceptări generale de la comisioanele de procesare în cazul în care o persoană fizică sau juridică cooperează îndeaproape și în mod regulat cu autoritățile naționale desemnate în vederea retragerii din circulație a monedelor euro falsificate și a monedelor euro impropriei circulației.</p> <p>(3) Cheltuielile de transport și cele conexe sunt suportate de persoana fizică sau juridică care depune monedele.</p> <p>(4) Fără a aduce atingere exceptării prevăzute la alineatul (2), orice persoană fizică sau juridică care depune monede este scutită anual de la plata comisionului de procesare pentru o cantitate maximă de un kilogram de monede euro impropriei circulației pentru fiecare cupiură.”</p>	<p>Articolul 8</p> <p>(1) „Se percepe un comision de procesare de 5 % din valoarea facială a monedelor euro impropriei circulației pentru rambursarea sau înlocuirea acestor monede euro. La acest Un comision de se adaugă 15 % din valoarea facială a monedelor euro impropriei circulației depuse se reține din rambursarea sau înlocuirea acestor monede euro în cazul în care se efectuează un control al întregii punji sau cutii, în conformitate cu articolul 10 alineatul (2).</p> <p>(2) Statele membre pot acorda exceptări generale de la comisioanele de procesare în cazul în care o persoană fizică sau juridică cooperează îndeaproape și în mod regulat cu autoritățile naționale desemnate în vederea retragerii din circulație a monedelor euro falsificate și a monedelor euro impropriei circulației.</p> <p>(3) Cheltuielile de transport și cele conexe sunt suportate de persoana fizică sau juridică care depune monedele.</p> <p>(4) Fără a aduce atingere exceptării prevăzute la alineatul (2), orice persoană fizică sau juridică care depune monede este scutită anual de la plata comisionului de procesare pentru o cantitate maximă de un kilogram de monede euro impropriei circulației pentru fiecare cupiură.”</p>

Textul propus de Comisie	Modificarea propusă de BCE ⁽¹⁾
--------------------------	---

Explicație

A se vedea paragraful privind comisioanele de procesare de mai sus.

Modificarea 5

Articolul 14 din regulamentul propus

<p>Articolul 14</p> <p>„Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>.</p> <p>Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2012.</p> <p>Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.”</p>	<p>Articolul 14</p> <p>„Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>.</p> <p>Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2012.</p> <p>Statele membre care, la data intrării în vigoare a prezentului regulament, au adoptat măsuri privind punerea în aplicare a Recomandării 2005/504/CE a Comisiei pot continua să aplice măsurile respective pentru o perioadă tranzitorie de trei ani începând de la 1 ianuarie 2012.</p> <p>Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.”</p>
---	---

Explicație

Regulamentul propus ar trebui să permită menținerea temporară a practicilor naționale binecunoscute bazate pe Recomandarea 2005/504/CE a Comisiei, luând în considerare în special investițiile făcute în legătură cu instalarea aparatelor de prelucrare a monedelor în statele membre care au pus în aplicare recomandarea Comisiei.

⁽¹⁾ Scrisul cu caractere albine în cuprinsul textului arată că BCE propune inserarea unui text nou. Pasajele tăiate în cuprinsul textului arată că BCE propune eliminarea textului.